

Stichting Pensioenfonds APF

Q1 2025

Het doel van de **reo**® (responsible engagement overlay) service is om bedrijven waarin onze klanten zijn belegd aan te spreken (engagen) op ESG-kwesties. De focus ligt op het verbeteren van het beleggingsresultaat op lange termijn. Wij willen bedrijven helpen om de continuïteit van de eigen activiteiten en die van hun keten te waarborgen en zo hun sociale licence to operate te beschermen.

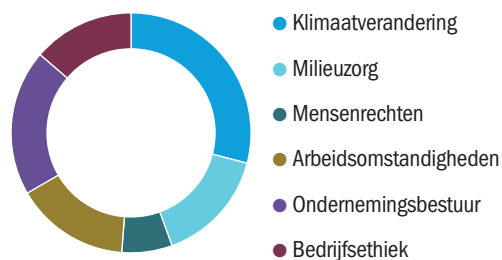
Aantal aangesproken ondernemingen dit kwartaal

Engagements	Aangesproken ondernemingen	Behaalde milestones	Aantal landen
65	55	13	10

Engagement naar regio

Engagement naar onderwerp

Behaalde milestones naar onderwerp

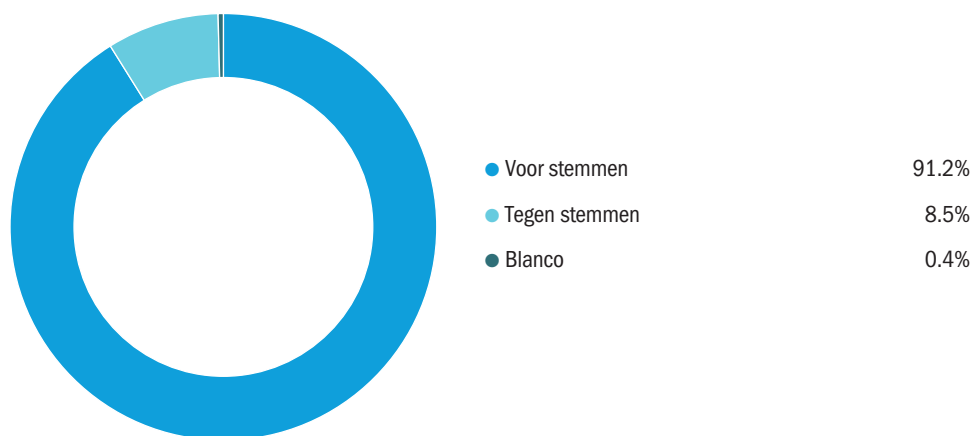

* Bedrijven kunnen zijn aangesproken op meer dan een onderwerp.

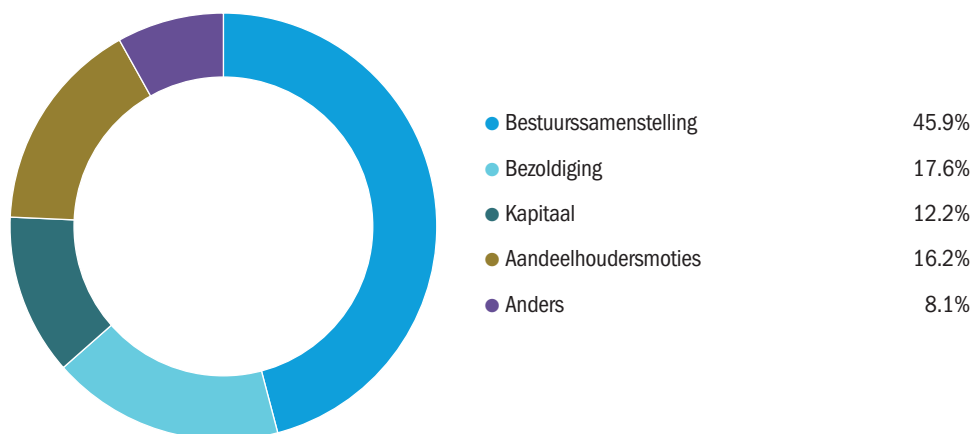
Stemresultaten: **

Aantal AVA's	63
Aantal stemmen	1029

Stemverdeling

Stemmen tegen en onthoudingen naar onderwerp

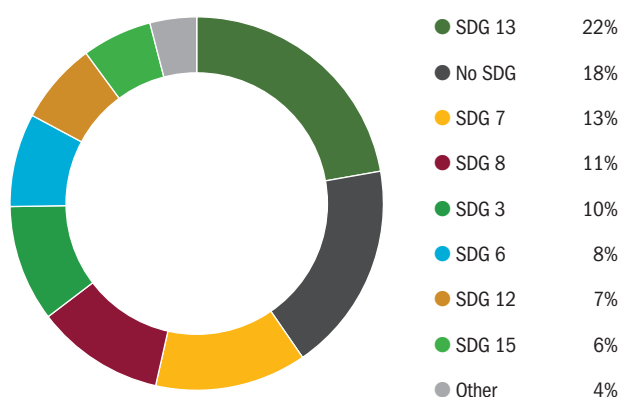
** Dit verslag is opgesteld met behulp van gegevens die zijn verstrekt door een externe aanbieder van het elektronisch stemplatform. De statistieken zijn exclusief stemmingen met nul aandelen en herinschrijvingen. Vergaderingen/stemmingen/voorstellen/ worden geacht niet in stemming te zijn gebracht indien: de stembiljetten zijn verworpen door stemgerechtigde tussenpersonen (bv. indien de nodige documenten (zoals volmachten, bevestiging van de uiteindelijke gerechtigde, enz.) niet aanwezig waren); geïnstrueerd als "Niet stemmen" (bv. op aandelenblokkerende markten); of geen instructie hebben gekregen.

Engagements en Sustainable Development Goals (SDGs)

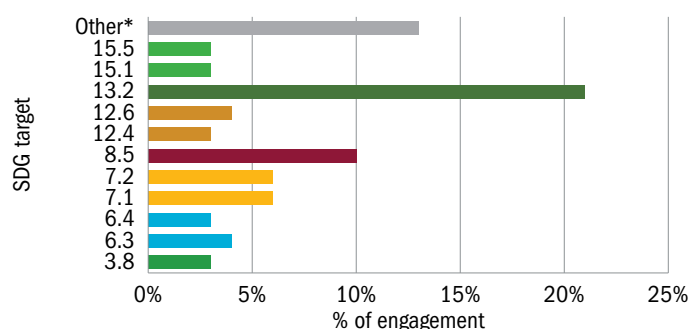
De 17 doelstellingen voor duurzame ontwikkeling (SDG's) zijn ontwikkeld door de VN en bedrijfstakoverkoepelende stakeholders, met het oog op het opstellen van een routekaart naar een duurzamere wereld.

Wij gebruiken de gedetailleerde onderliggende SDG-doelstellingen om de positieve maatschappelijke en milieugevolgen van engagement inzichtelijk te maken.

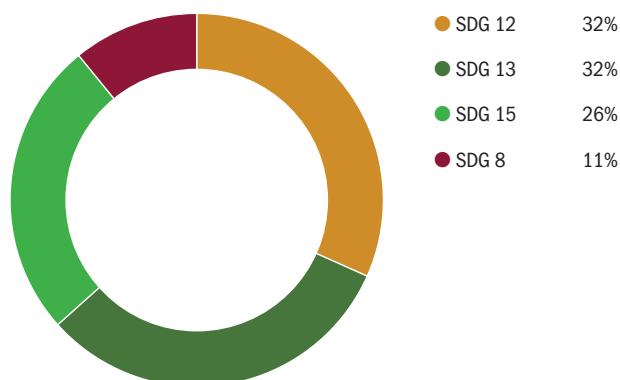
Engagement SDG niveau

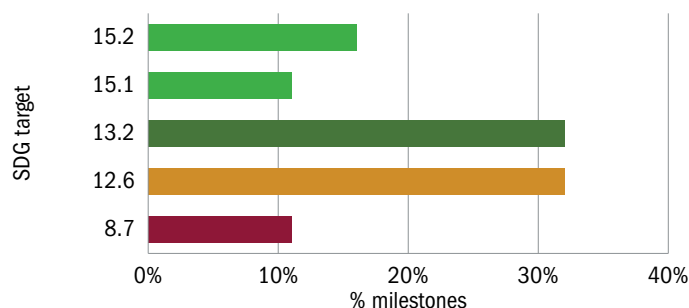
Engagement onderliggende SDG doelstelling

Milestone SDG niveau

Milestone onderliggende SDG doelstelling

*Other vertegenwoordigt SDG subdoelen die minder dan 2% van de relevante SDG uitmaken.

Engagement casestudy

Naam: Antofagasta PLC

Land: Chili

Sector: Basismaterialen

Prioriteitsbedrijf: -

ESG-risicoscore:

Reactie op engagement: Voldoende

Thema: Klimaatverandering

Onderwerp: De veerkracht van de watervoorziening versterken door ontzilting en betrokkenheid bij lokale gemeenschappen

SDG:

6.4

12.6

Achtergrond

Antofagasta PLC is een groot kopermijnbouwbedrijf actief in Chili. Kritieke operationele uitdagingen waarmee het bedrijf wordt geconfronteerd, zijn waterschaarste en de banden met de lokale gemeenschap. Nu de druk op de Chileense watervoorziening toeneemt, zijn de invulling door het bedrijf van het waterbeheer en de omgang met de lokale gemeenschappen doorslaggevend voor de houdbaarheid van het bedrijfsmodel over de lange termijn en voor zijn vergunning. We hebben een engagement-initiatief bij het bedrijf opgezet om zijn strategie voor het beheer van deze onderling samenhangende risico's te doorgronden.

Actie

We hadden een ontmoeting met de CFO en het team Investor Relations om waterbeheer en relaties met de lokale gemeenschappen te bespreken. Het bedrijf rolt bij zijn mijn in Los Pelambres momenteel een aanzienlijk ontziltingsproject uit waarmee \$ 2 miljard gemoeid is. Daarbij streeft het ernaar om in 2027 voor 90% te zijn losgekoppeld van continentale waterbronnen. Deze investering bewijst dat het bedrijf er strategisch aan werkt om zijn afhankelijkheid van schaarse lokale waterbronnen te reduceren. Het bedrijf benadrukte dat het noodzakelijk is om de lokale gemeenschap te betrekken om vergunningen te verkrijgen, voornamelijk rondom waterrechten. De aanpak van het concern bestaat uit jaarlijkse raadplegingen van de lokale gemeenschappen en collaboratieve selectie van de projectportefeuille, waardoor het oplossingen faciliteert door stakeholders uit lokale gemeenschappen en uit overheden bij elkaar te brengen.

Oordeel

Antofagasta is zich er goed van bewust dat waterrisico's en risico's voor lokale gemeenschappen nauw onderling samenhangen. Daarom komt het concern met concrete maatregelen om beide uitdagingen aan te pakken. De aanzienlijke investering in ontziltingsinfrastructuur bewijst hoe belangrijk het is om de milieu-impact te beperken en waterrechten veilig te stellen. Het feit dat het bedrijf inziet dat waterrechten en de goedkeuring van lokale gemeenschappen doorslaggevend zijn voor het verkrijgen van vergunningen, wijst erop dat ze de operationele risico's goed hebben ingeschat. We blijven volgen hoe het concern vordert met zijn waterstewardship en betrokkenheidsinitiatieven bij de lokale gemeenschappen. Daarbij zullen we bijzondere aandacht schenken aan het implementatieschema en hoe doeltreffend het bedrijf de betrokkenheid van de stakeholders benadert.

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Engagement casestudy

Naam: Apple Inc

Land: VS

Sector: IT

Prioriteitsbedrijf: -

ESG-risicoscore:

Reactie op engagement: Goed

Thema: Zakelijk gedrag

Onderwerp: Versterken van AI-governance en privacybescherming bij technologische innovaties

SDG: 12.6

Achtergrond

Apple Inc is een van 's werelds meest toonaangevende techbedrijven en richt zich steeds meer op de integratie van kunstmatige intelligentie in zijn product- en dienstenaanbod. Naarmate AI-technologie steeds vaker wordt toegepast in consumententechnologie, groeien ook de zorgen om data-privacy, ethische AI-ontwikkeling en verantwoorde innovatie. We hebben een engagement-initiatief opgezet bij het bedrijf om inzicht te krijgen in zijn governancekader voor de ontwikkeling van AI, concreet rondom de samenwerking met OpenAI en hoe het bedrijf de privacy van zijn gebruikers beschermt bij de uitbouw van zijn AI-capaciteiten.

Actie

We hebben met het management gesproken over waar ze hun AI-gegevens vandaan halen en over hun governancekader. Het bedrijf heeft robuuste privacybeschermingsmaatregelen verankerd in zijn samenwerking met OpenAI, bijvoorbeeld in de vorm van IP-afschermingsmechanismen. Apple benadrukte dat er in zijn integratie met OpenAI specifieke privacywaarborgen zijn opgenomen, waarbij gebruikers zeggenschap hebben over hoe welke gegevens worden gebruikt. Daarnaast heeft het bedrijf een systeem opgezet, vergelijkbaar met bestaande advertentieblokkers, waarmee web-publishers kunnen voorkomen dat crawlers AI-trainingsdata verzamelen. Individuele gebruikers kunnen bezwaar maken tegen de verwerking van hun persoonsgegevens voor het trainen van AI-modellen. Wat betreft de governancestructuur: hoewel het bedrijf momenteel overweegt om de beginselen van verantwoord AI-gebruik uitdrukkelijk in de statuten van de raadscommissie te verankeren, voert de auditcommissie nu al regelmatig controles uit op de manieren waarop AI wordt ontwikkeld en geïntegreerd. Daarnaast brengt het bedrijf verslag uit aan het bestuur over schenkingen aan goede doelen en ontwikkelingen in de regelgeving. Volgens ons tonen ze daarmee aan dat ze governance integraal aanpakken.

Oordeel

Apple pakt AI-governance en data-privacy weldoordacht aan, met duidelijke mechanismen waarmee gebruikers zelf zeggenschap hebben en voor transparantie. Het bedrijf heeft opt-out-systemen ingevoerd voor uitgevers én individuen; dat bewijst dat ze zich serieus inzetten voor een verantwoorde ontwikkeling van AI. Hoewel nog overwogen wordt om dergelijke AI-beginselen formeel in de raadsstatuten te verankeren, oogt het huidige governancekader al robuust. We zullen de ontwikkeling van hun AI-governancestructuur blijven volgen en hen blijven aanspreken op de potentiële formalisering van hun verantwoorde AI-beginselen in de statuten. Het evenwicht tussen innovatie en gegevensbescherming van het bedrijf is een uitstekend uitgangspunt voor de duurzame uitbouw van zijn AI-capaciteiten.

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Engagement casestudy

Naam: Lowe's Cos Inc

Land: VS

Sector: Duurzame consumentengoederen

Prioriteitsbedrijf: ✓

ESG-risicoscore:

Reactie op engagement: Voldoende

Thema: Corporate governance

Onderwerp: Proactieve opvolgingsplannen voor de bestuursraad en afstemmen op benodigde vaardigheden

Achtergrond

Lowe's Companies Inc is een van de grootste bouwmarktketens van Noord-Amerika. Het bedrijf staat voor zakelijke uitdagingen als de digitale transformatie en veranderend consumentengedrag. Voor de doeltreffende uitvoering van de zakelijke plannen wordt het dan ook steeds belangrijker hoe de bestuursraad is samengesteld en hoe doeltreffend deze is. We hebben een engagement-initiatief bij het bedrijf opgezet om te doorgronden hoe het de vernieuwing van het bestuur aanpakt en ervoor zorgt dat de vaardigheden van bestuursleden aansluiten op de strategische behoeften.

Actie

We hebben met het management gesproken over hun corporate governance en het vernieuwen van de raad van bestuur. Het bedrijf heeft in 2024 twee nieuwe bestuursleden aangesteld: Navdeep Gupta en Lawrence Simkins. Met deze proactieve vernieuwing liep het bedrijf vooruit op een aantal leden dat naar verwachting binnenkort met pensioen gaat: twee bestuursleden naderen namelijk de verplichte pensioenleeftijd van 75. Het bedrijf maakte gebruik van professionele headhunters om kandidaten te screenen en ervoor te zorgen dat hun vaardigheden aansluiten op wat het bedrijf strategisch gezien nodig heeft. Dhr. Gupta, een zittende CFO, brengt uitgebreide financiële en managementervaring in de detailhandel met zich mee, terwijl de heer Simkins waardevolle expertise in e-commerce inbrengt. De bestuursraad benadert de opvolgingsplanning gestructureerd: er wordt jaarlijks getoetst of de vaardigheden binnen het bestuur aansluiten op de strategische behoeften. Het gebruik van professionele headhunters en de focus op specifieke expertisegebieden wijzen erop dat het selectieproces voor bestuursleden robuust is. Het bedrijf wees erop jaarlijks te toetsen of de vaardigheden nog aansluiten op de strategische behoeften, waarmee het garandeert dat de bestuursraad altijd over de relevante expertise beschikt, ook wanneer de zakelijke behoeften veranderen.

Oordeel

Lowe's presteert aantoonbaar sterk op governance, doordat het proactief te werk gaat bij de opvolgingsplanning voor de bestuursraad en bij de beoordeling van de vaardigheden in het bestuur. De aanstelling van bestuursleden met specifieke expertise op het gebied van financiering van detailhandel en e-commerce laat zien dat er goed is nagedacht over de toekomstige zakelijke behoeften. Het feit dat het bedrijf professionele headhunters heeft ingezet en regelmatig toetst of de vaardigheden aansluiten op de strategische koers, wijst op een weloverwogen governancekader. We blijven volgen hoe het bedrijf de vernieuwing van de raad van bestuur aanpakt door nieuwe bestuursleden aan te stellen en we blijven in de gaten houden hoe doeltreffend het strategische toezicht door het bestuur blijkt.

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

Laag

Matig

Bovengemiddeld

Hoog

Engagement casestudy

Naam: Quest Diagnostics Inc

Land: VS

Sector: Gezondheidszorg

Prioriteitsbedrijf: -

ESG-risicoscore:

Reactie op engagement:

Thema: Mensenrechten

Onderwerp: Toegankelijkheid van de gezondheidszorg verbeteren met digitale innovatie en focus op de consument

SDG: 3.8

Achtergrond

Quest Diagnostics Inc (Quest) is een toonaangevende leverancier van diagnostische testdiensten in de Verenigde Staten, met een dekking van ongeveer 90% van de verzekerden via 2.000 patiëntenservicecentra. Het bedrijf breidt zich uit van traditionele arts- en ziekenhuisdiensten naar direct-to-consumer testen en digitale gezondheidsoplossingen. Na de coronapandemie, die de overstap naar alternatieve zorgverleningsmodellen versnelde, heeft Quest zich strategisch gepositioneerd in de groeiende markt voor consumentenwelzijn. Het past daarbij AI-technologie toe om de diagnostische mogelijkheden te verbeteren.

Actie

We gingen in gesprek met leden van het team Investor Relations en Corporate Responsibility over hun strategie voor het welzijn van consumenten en de implementatie van AI. Het direct-to-consumer (DTC) testsegment van het bedrijf heeft een robuuste groei laten zien, met een stijging van 40% op jaarbasis tot \$ 60 miljoen in 2024, exclusief coronatesten. Quest heeft de winsten uit de coronaperiode geïnvesteerd in de vernieuwing van zijn platform voor tests in opdracht van de consument zelf, en heeft zijn testaanbod uitgebreid tot 135 opties. Het bedrijf maakt ook grote vorderingen op het gebied van AI-integratie, met name in kankerdiagnose en microbiologie. Hun faciliteit in Memphis fungeert als een centrum voor digitale pathologie, waar AI-tools worden gebruikt om de diagnostische nauwkeurigheid te verbeteren en de productiviteit te verhogen. Het bedrijf heeft een AI-governanceraamwerk op het niveau van de bestuursraad geïmplementeerd om de risico's van AI en gegevensbeveiliging te beheren. Op het gebied van zakelijke welzijnsdiensten biedt Quest uitgebreide programma's, waaronder screening voor de indiensttreding en gezondheidsevenementen, en is het een partnerschap aangegaan met een derde partij om diensten op het gebied van geestelijke gezondheid aan te bieden. 13.000 medewerkers en hun gezinsleden zijn hierop ingeschreven en er zijn in 2024 17.500 afspraken afgehandeld.

Oordeel

Quest is strategisch uitstekend gepositioneerd op het gebied van preventie en vroegtijdige diagnostiek in de gezondheidszorg. Met zijn geslaagde uitbreiding naar direct-to-consumer (DtC) testen, samen met weloverwogen AI-integratie en robuuste governancekaders, laat het bedrijf zien de levering van gezondheidszorg innovatief te hebben omgedacht. De uitstekende marktdekking en groeiende DtC-activiteiten van Quest wijzen erop dat het zijn welzijnsstrategie voor consumenten doeltreffend uitvoert. Hoewel het segment van welzijnsdiensten aan werkgevers kampt met enige terugloop als gevolg van thuiswerken, blijkt uit Quests integrale benadering van zakelijke welzijnsdiensten en mentale-gezondheidsprogramma's dat het goed kan bijsturen bij marktverschuivingen. We zullen nauwlettend volgen hoe het bedrijf erin slaagt zijn DtC-activiteiten op te schalen en AI-technologieën te implementeren zonder de juiste risicobeheerprotocollen uit het oog te verliezen.

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

 Laag

 Matig

 Bovengemiddeld

 Hoog

Bijlage

SDG	Doel	Samenvatting doel
SDG2	2.1	Een einde maken aan honger en toegang garanderen tot veilig en voedzaam voedsel
SDG3	3.4	Sterfte door niet-overdraagbare aandoeningen verminderen en geestelijke gezondheid bevorderen
SDG3	3.5	De preventie en behandeling van verslaving versterken
SDG3	3.6	Het aantal doden en gewonden als gevolg van verkeersongelukken halveren
SDG3	3.7	Wereldwijde toegang tot seksuele en voortplantingszorg zekerstellen
SDG3	3.8	Toegang tot medicijnen en gezondheidszorg
SDG3	3.9	Het aantal doden en ziekten door verontreiniging en besmetting reduceren
SDG5	5.5	Verzekeren gelijke kansen voor vrouwen, inclusief leiderschap op alle niveaus;
SDG6	6.3	Waterkwaliteit verbeteren door verontreiniging te beperken
SDG6	6.4	Verhogen efficiëntie watergebruik om een antwoord te bieden op de waterschaarste
SDG6	6.5	Waterbeheer op alle niveaus invoeren
SDG7	7.1	Universele toegang tot moderne energiediensten waarborgen
SDG7	7.2	Het aandeel hernieuwbare energie in de wereldwijde energiemix aanzienlijk vergroten
SDG7	7.3	De wereldwijde snelheid van verbetering in energie-efficiëntie verdubbelen
SDG8	8.2	Tot meer economische productiviteit komen door innovatie
SDG8	8.5	Realiseren volledige en productieve werkgelegenheid voor iedereen
SDG8	8.7	Uitroeien gedwongen arbeid, moderne slavernij en mensensmokkel
SDG11	11.6	De negatieve milieueexternaliteiten van steden reduceren
SDG12	12.4	Gebruik chemicaliën en afval gedurende de hele cyclus beheersen
SDG12	12.6	Bedrijven aanmoedigen om duurzame praktijken in te stellen en de duurzaamheidsrapportage aan te scherpen
SDG13	13.1	Aanpassingsvermogen versterken tegen de effecten van klimaatverandering
SDG13	13.2	Klimaatplannen integreren in beleid en strategieën
SDG15	15.1	Duurzame consumptie zekerstellen van zoetwatersystemen op land
SDG15	15.2	De implementatie van duurzaam beheer van bossen bevorderen
SDG15	15.5	Aantasting van natuurlijke leefgebieden inperken
SDG16	16.6	Effectieve, verantwoordelijke en transparante instellingen ontwikkelen